

V I N N Ý

K M E N

číslo 16

*Občasník Brněnské diecéze
Církve československé husitské*

březen / 2015

„Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti.“

J 15,5

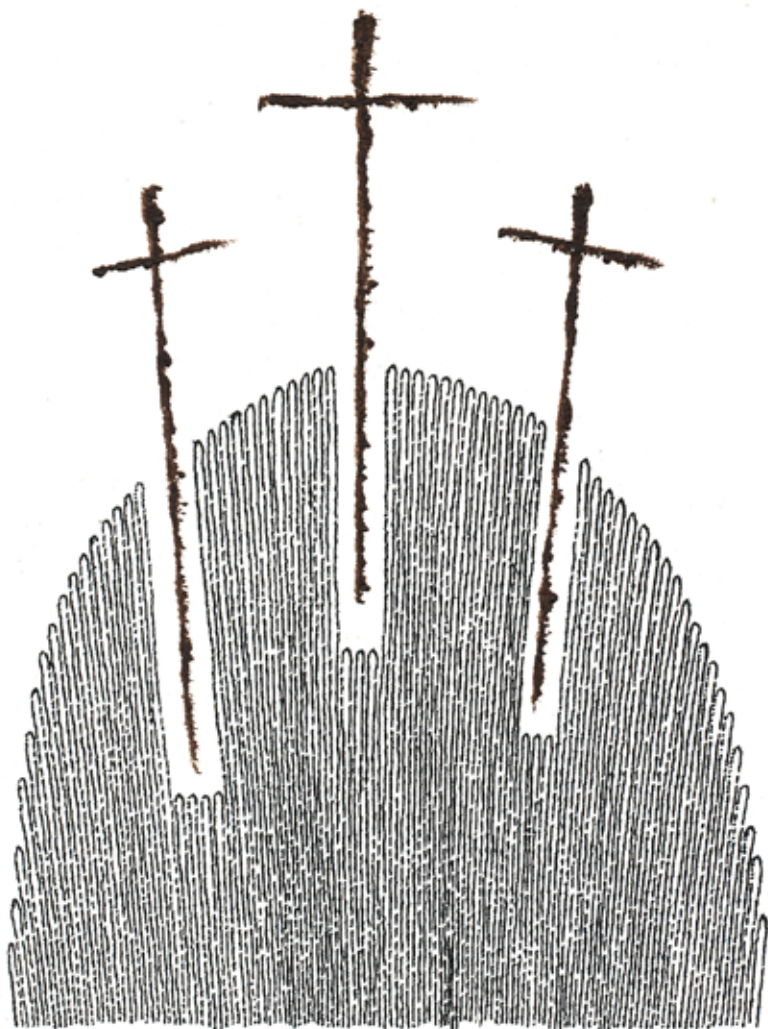
Obsah

Slovo šéfredaktora	5
Kázání při pohřbu R. Medka (<i>J. J. Dovala</i>)	6
Zamyšlení k velikonocům a letnicím (<i>M. Ryšánek</i>)....	10
Mistr Jan Hus – světlo z Betléma (<i>J. Sladký</i>)	12
Etika „dvořenínů a synů Kristových“... (<i>P. Šandera</i>)	15
Dvakrát od moře (<i>M. Hvězda</i>)	19
Rozhovor s Martinem Chadimou (<i>M. Kubiček</i>)	22
Výročí zlínské náboženské obce (<i>R. Váňová</i>)	24
Ekumenická bohoslužba za oběti střelby v Uh. Brodě	26
Rozhovor s Petrem Vaculovičem (<i>D. Andršová</i>)	28
Diecézní Husovské akce v roce 2015	31
Doporučujeme	34
Informujeme	35
Literární soutěž HUS 2014	37
Výročí a narozeniny	38
Vzpomínám a děkuji... (<i>I. Pospíšilová</i>)	39
Datový plán	40

Přílohy:

Stránky pro děti (*Š. Chytilová*)

Na každý den (*Taizé 2015*)

Miroslav Kubiček: Golgota

Slovo šéfredaktora

Milí přátelé, sestry a bratři,

čas běží a věci se mění. Je tomu již poměrně dlouho, když jsem navrhl, aby se šéfredaktorem Vinného kmene stal Marcel Sladkowski, neboť jsem ho vnímal jako člověka vpravdě povoláného k takovéto funkci, má v oboru dlouholeté zkušenosti. Zhostil se toho bez výraznějšího odporu, chvála Bohu i Marcelovi. Jenomže – jak již bylo řečeno – čas běží a věci se mění. Marcel, svým vzděláním a pravým povoláním archivář, byl pověřen funkcí archíváře na ústřední radě v Praze, tudíž se musel vzdát několika dalších činností, mimo jiné i vedení našeho „občasníku“. Nejsme z toho zrovna nadšeni, žel, nic s tím nenaděláme. Samozřejmě, že se vy- nasnažíme, aby vše běželo dál stejně tak, jako doposud.

Vcházíme teď do nejvýznamnějšího období církevního roku: je to čas velikonoční, následně poznamenaný setkáními se vzkříšeným Pánem, ale také bezprostředně na to navazující čas svatodušních svátků. To vše tvoří jediný neoddělitelný celek, a na to jsme se také snažili položit důraz. Zároveň jsme také ale uprostřed roku, tak říkajíc, „husovského“, se vším, co z tohoto významného výročí čerpáme a co my sami v církvi a v náboženských obcích také u této příležitosti chystáme. I k tomu jsme se snažili toto číslo zaměřit. Snad se nám to jakž takž podařilo.

Přejeme vám všem, přátelé, všechno dobré, pravý Boží pokoj do vašeho života i vaší práce na vinici Páně. A byli bychom moc rádi, kdybyste nám tento náš diecézní „občasník“, tedy tento náš Vinný kmen, pomohli vytvářet. Máte-li nápady, čím ho obohatit, napište, zavolejte, určitě se domluvíme. Rádi bychom, aby v něm bylo to, co byste očekávali a co by vás dokázalo oslovit.

Ještě jednou přejeme všechno dobré a hojnost Božího požehnání. Za redakční radu Vinného kmene

Miroslav Kubíček

Kázání na pohřbu biskupa Rudolfa Medka

biskup J. J. Dovala

Milé sestry a bratia.

Lúčime sa s našim drahým bratom v službe, kňazom a emeritným biskupom Rudolfom Medkom, ktorý pre naše cirkevné spoločenstvo znamenal veľmi veľa. S jeho odchodom strácame vzácneho človeka, milovaného priateľa, ale aj výborného teológa. Pripomeňme si pár okamihov z jeho života, ktoré nám osvetlia jeho životnú cestu.

Brat Rudolf Medek, rod. Kašpárek, sa narodil 23. června v roku 1926 v Radvani, okr. Banská Bystrica na Slovensku.

Jeho otec Josef bol národnosťou Čech a maminka Irena Slovenka. Bohužiaľ, jeho rodičov si Pán povolal z časnosti príliš skoro, zomreli len rok po sebe a brat Rudolf zostal od 5 rokov na tomto svete úplne sám.

Vyrastal ako sirota v kláštornom sirotčinci, ktorý viedli maďarské rádové sestry. Po čase si ho osvojila rodina legionára Jaroslava Bruthausa, ktorý bol známym jeho otca. Bojovali totiž spolu ako legionári na fronte.

Brat Rudolf začal študovať Štátne reálne gymnázium v Rakovníku, potom prešiel na Obchodnú akadémiu, ktorú celú absolvoval a kde aj odmaturoval. Následne začal študovať právnickú

bratr biskup Rudolf Medek

fakultu na Karlovej univerzite v Prahe, odkiaľ však po krátkom čase prešiel na Husovu bohosloveckú českosl. evangelickú fakultu. Po skončení fakulty vstúpil do duchovneskej služby a okrem toho bol aktívnym doktorandským asistentom u prof. Zdeňka Trtíka na fakulte v Prahe. V r. 1969 promoval na doktora teológie.

Brat Medek slúžil vo viacerých NO, spomeňme aspoň Humpolec, Prostějov, Morkovice, Kroměříž a Zborovice. Zborovice sa nakoniec stali jeho trvalým domovom a zostal tu pevne zakorenený.

Veľmi dôležitou súčasťou jeho života bola rodina. Brat Rudolf žil celý život v láskyplnom a vernom vzťahu so svojou manželkou Olgou Medkovou, ktorá tiež konala službu v CČSH ako duchovná. Vychovali spolu v láske, rodinnom teple a starostlivosti dcéru Irenu.

Brat Rudolf Medek v rokoch 1981 – 1989 vykonával funkciu brnenského biskupa. Musel sa potýkať s mnohými problémami a starosťami, ktoré so sebou táto služba nesie. Brat biskup Medek zanechal po sebe rozsiahle teologické dielo. Najvýznamnejším sa stali Katechismus v duchu cirkve československé husitské publikovaný v r. 1990 a Výklad veľkého vyznání víry cirkve československé husitské, z rovnakého roku. Bol tiež prispievateľom do Teologické revui a do týždenníka našej cirkvi Český zápas.

Som veľmi rád, že pár dní pred odchodom brata biskupa Medka k Hospodinovi sme spolu mohli hovoriť. Bolo to hlboké a úprimné stretnutie, kde on sám už cítil blížiaci sa odchod. Nebol však z toho ustarostený, k budúcnosti hľadel s dôverou v Božie vedenie a v Božiu pomoc. Hlboko sa skláňal pred Božím tajomstvom a pevne sa ho pridržiaval. Modlili sme sa spolu a zhovárali sa. Viackrát sa zmienil o svojom katechizme, ktorý si po rokoch znovu prečítava a naplňa ho pokojom, že toto dielo cirkvi zanechal ako zrelý a premodlený plod svojej práce. Je dobré sa k tomu textu vracieť a oživovať si ho, pretože celý obsah tzv. „Medkovho katechizmu“ ukazuje k Pánovi Ježišovi Kristovi ako k nášmu Pastierovi, Vykupiteľovi a Spasiteľovi.

V kap. III čítame: Co je podstatou naší zbožnosti? Podstatou naší zbožnosti je: 1) křesťanská víra 2) křesťanská láska 3) křesťanská naděje. A na kom spočívá všechna naše křesťanská víra, láska a naděje? Všechna naše křesťanská víra, láska a naděje spočívá na Pánu Ježíši Kristu.

V toto brat biskup Medek veril a tohto sa vždy držal. Ježíš Kristus bol pre neho Alfou a Omegou celého stvorenstva.

Kristus skutočne prišiel na tento svet, aby nás zachránil a spasil. Kristus zomrel a obetoval sa, aby nás priviedol k večnému životu. Preto sa ako kresťania modlietame slová apoštola Pavla: „Neboť jsem si jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu.“

Od okamihu Kristovho vzkriesenia máme právo všetci oslavovať život ako dar, ktorý nemá konca. Ak žijeme v Kristu, naša pozemská púť sa ako rieka vlieva do oceánu Božieho života. Môžeme tak pokojne povedať, že prechádzame zo života do života. Zo života pozemského do života večného a smrť sa stala len vstupnou bránou.

Poznáte to, keď sa dieťa rodí na tento svet, plače, ale okolostojaci ho vítajú s radosťou. Keď človek po čase tento svet opúšťa, opäť má strach a okolostojaci plačú, ale jeho príchod je na druhom brehu oslavou. Skutočnou oslavou, pretože sa duša vrátila domov – tam, odkiaľ kedysi prišla.

V rozhovore s br. Marcelom Sladkowskim, ktorý br. Medek absolvoval pre Vinný kmen, sa k záveru zamýšľal takto: „Ano, nehledá jen křesťan, hledají všichni, ale člověk nemůže pořád hledat, jednou také musí dojít určitých jistot. Jak píše svatý Augustin: Nepokojné je srdce mé, dokud nespočine v Tobě, ó, Bože. Člověk nakonec musí skončit v jistotách víry a už nehledá.“

To sú slová nášho brata, teológa a emeritného biskupa Rudolfa Medka. Vypočujme tento jeho hlas, otvorme svoje srdcia naplno živému Bohu a dávejme priestor viere, nádeji a láske. Kto žije s Kristom, žije večne.

Dovoľte mi, aby sme sa na záver pomodlili modlitbu stredovekého mystika Tomáša Kempenského, ktorého br. Medek tak miloval a jeho dielo Čtyři knihy o následování Krista pravidelne čítaval: „Mluvím k Všemohoucímu, jenž jasně vidí do mého nitra, a jen on mě může opravdu potěšit a pomoci mi. Ty víš, jaký dar především potřebuji a jak jsem chudý na ctnosti. Hle, stojím před te-

bou ubohý a nahý, žádám o milost a úpěnlivě se dovolávám tvého milosrdenství. Občerstvi svého lačnického prosebníka; zapal mou chladnost ohněm své lásky a osvět' mou slepotu jasem své přítomnosti. Obrat' mi všechno pozemské v hořkost, všechno obtížné a protivné v trpělivost, všechno nízké a stvořené v pohrdání a zapomenutí. Povznes mé srdce k sobě do nebe a nenech mě bloudit po zemi. Jedině ty buď' mou slastí od nynějška až na věky, neboť jen tys mi pokrmem a nápojem, láskou i radostí, sladkostí i veškerým dobrem.“

Amen.

Zamyšlení k velikonočním a letnicím

Všechno je jinak, všechno je naruby.

Čas ohraničený velikonočními a letnicemi je čas velikého zásadního přerodu, naprosté změny. Před velikonočními doprovázeli Ježíše učedníci, kteří ve svém mistrovi viděli někoho, s kým budou vládnout, kdo jim zajistí ministerské posty ve své vládě. Přeli se, kdo z nich je největší. Ježíšovy předpovědi utrpení nebrali vážně. Jidáš podle některých výkladů, s kterými souhlasím, svého Mistra vydal právě proto, aby zahájil konečně Ježíšův zásah, nastolení jeho království. Učedníci nic nepochopili.

A potom přišel šok. Kruté vystřízlivění. Ježíš byl ukřižován. Setkání se vzkříšeným v nich budí hrůzu. Trvá to čtyřicet dní. Poté přijde nanebevstoupení. Po letnicích tu máme učedníky proměněné. Jsou schopni zvěstovat ukřižovaného a vzkříšeného Krista, jít jeho cestou, riskovat život. A jak víme z dochovaných tradic, učedníci jdou za svým Pánem a obětují život. Ne, nebudou dokonalí. Ale to zásadní, co se stalo mezi Velikonočními a Letnicemi, ten přerod, pokračuje dál. A za jejich života prožije církev období růstu jako snad nikdy potom.

Čtyřicet dní je v Bibli symbolické číslo plnosti. Takovou dobu se vzkříšený Kristus setkával s učedníky - dobu, která byla potřeba, aby se v plnosti uskutečnil vnitřní přerod, učedníci byli vnitřně proměněni tak, aby v nich mohl Boží duch působit. Potom přišly Letnice.

Tento vnitřní přerod, který učedníci prožívali mezi velikonočními a letnicemi, prožívá každý z nás. U každého ta doba má jiné trvání. Mnozí jej nedokončí nikdy. V těchto dnech nás Bůh skrze svého ducha učí, kdo jsme my, kdo je on. Ukazuje nám nesmyslnost

všeho lpění, nároků. Učedníci byli v tomto období zděšeni ze setkání se vzkříšeným Kristem. I my prožíváme neklid, pochybnosti, když se máme zbavit nároků, lpění, toho, v čem je nám dobře.

Nakonec, když člověk pochopí, cestu kříže přijme, jakoby padla stavidla. Přejde svoboda. Nic už nebrání tomu, aby člověk vnitřně proměněný plně, svobodně čerpal ne z toho, co mu nabízí okolí, z uznání druhých, z majetku, moci. To jsou, jak píše Anselm Grün, studny kalné. Jsme osvobozeni k tomu, abychom čerpali z nevyčerpatelných čistých zřidel Boží lásky, protože budeme mít mysl očištěnou k vnímání toho velikého zázraku, kterým je sám život. Potom se splní ono zaslíbení, že prameny vody živé budou plynout z našeho nitra.

Marek Ryšánek
farář v Kroměříži

Cesta do Emaus

Mistr Jan Hus - světlo z Betléma

Jiří Sladký

II. Mezi univerzitou a Betlémskou kaplí

V prvním díle¹ našeho článku jsme se zabývali Husovým dětstvím a jeho studentskými léty. Avšak postupem času, ve kterém mladý Jan dorůstal ve svém vzdělání a začal dosahovat akademických gradů, mizela jeho bezstarostná studentská rozpustilost, a o slovo se hlásilo stále více povinností i odpovědnosti spojené s nabytím univerzitních titulů.

A tak v roce 1393 se Hus stal bakalářem artistické fakulty, aby tři roky na to, tj. roku 1396, na této fakultě promoval jako mistr svobodných umění. Současně ale studoval teologickou fakultu, kde se stal bakalářem, nikoliv však vzhledem k nadcházejícím dramatickým událostem mistrem či doktorem. Po návratu z diplomatické cesty ve Francii začíná roku 1398 sám přednášet².

Hus jako univerzitní profesor³ byl velmi svědomitý a rozhodně se nikdy nevyhýbal univerzitním povinnostem, které byl schopen plnit i v politicky složitých situacích. K jeho hlavním povinnostem patřila přednášková činnost a odborné spisovatelství, kdy sbíral materiál pro výuku žáků. Nabádal žáky k získání prospěšných vědomostí, vedl je k pílí a svědomitosti a požadoval kromě mravného života i lásku k vlasti, k univerzitě a k Praze⁴. Obsahem jeho přednášek bylo obvyklé kompendium univerzitních znalostí středověku⁵.

¹ J. SLADKÝ, *Mistr Jan Hus - světlo z Betléma*, I. Husovo mládí a studentská léta, in: *Vinný kmen* č. 15, Brno 2014, s. 9-11.

² *Stručně např.* J. B. LÁŠEK, *Kristův svědek Mistr Jan Hus*, Praha 1991, s. 6-7.

³ K tématu Husa jako univerzitního profesora stručně T. BUTTA, *Seznámení s Mistrem Janem*, Praha 2014, s. 27-28; obšírněji viz E. STEIN, *M. Jan Hus jako univerzitní rektor a profesor*, Praha 1948, s. 5-14.

⁴ To je dobře patrné v Husově „*Chvále Prahy a království českého*“, viz E. STEIN, *M. Jan Hus jako...*, s. 15-17.

⁵ Srv. M. KAŇÁK, *K pramenům názorů Husových*, in: *Hus stále živý - sborník studií k 550. výročí Husova upálení*, Praha 1965, s. 12-17.

K obrazu Husa jako univerzitního učenice a pedagoga existuje poměrně bohatý pramenný materiál zahrnující jeho slavnostní projevy, rektorské řeči či kázání, učené výklady apod. Tyto prameny však nic nevypovídají o lidské stránce osobnosti Mistra Jana jako učitele. Nicméně se nám zachovala tzv. kvotlibetní příručka⁶, která nám tento obraz dokresluje.

Podle univerzitních statut se totiž každoročně konala velká disputace na libovolné téma, která byla přehlídkou učenosti, a mohli bychom směle říci, že tato akce byla jakousi středověkou obdobou dnešních vědeckých a odborných konferencí. Disputaci řídil „kvotlibetář“, což byl vždy jeden z mistrů. Jeho úkolem bylo přidělovat témata všem účastníkům. Jednotlivé řečníky pak uváděl proslovem - tzv. arengou, ve které představil řečníka a objasnil, proč mu přidělil právě to či ono téma. Roku 1411 se kvotlibetářem stal Jan Hus, který v arengách dokázal rozvinout nejen své vzdělání ale i svůj osobitý vtip, neboť se v nich s decentním humorem a bez urážky dotýká lidských slabostí svých kolegů. Hus se projevuje „v těchto kvotlibetních promluvách ne jako chladný reformátor, ale jako člověk s živým smyslem pro humor, ne mrzout, ale člověk jasného pohledu na život“⁷.

Hus byl vždy rozeným řečníkem, jeho přednášky měly obrovský ohlas a jako řečník byl velmi vážen. Avšak brzy potom, co se asi okolo roku 1400 stal knězem a začal kázat v pražských kostelích, pochopil, že právě tato činnost je mnohem závažnějším posláním než být jen oblíbeným profesorem⁸. Počátky Husovy kazatelské činnosti⁹ se vážou ke kostelu sv. Michala na Starém Městě pražském. Tato kázání byla oblíbená i hojně navštěvovaná. Důležité je, že Hus hned „od počátku

⁶ Velkou část této příručky, zejm. Husovy arengy obsahuje E. STEIN, M. Jan Hus jako..., s. 103-120.

⁷ Tamtéž, s. 10.

⁸ Srv. M. MACHOVEC, Husovo učení a význam v tradici českého národa, Praha 1953, s. 144-146.

⁹ K osobnosti Husa jako kazatele stručně T. BUTTA, Seznámení s Mistrem..., s. 33-34; k počátkům Husovy kazatelské činnosti např. J. MACEK, Jan Hus, Praha 1964, s. 27-29; podrobněji viz R. HORSKÝ, Kazatelské a pastýřské dílo M. Jana Husi, in: Hus stále živý - sborník studií k 550. výročí Husova upálení, Praha 1965, s. 45-62.

svého kazatelského působení jasně prokazoval, že nikoliv církevní předpisy a nařízení, nýbrž Písmo svaté jest mu vodítkem v celém životě, nejvyšším zdrojem a nejvyšší normou pravdy¹⁰.

Husova kazatelská činnost je však nejvíce spjata s Betlémskou kaplí¹¹, kde Mistr Jan káže plných deset let, tj. od roku 1402 do roku 1412. Byla to velmi náročná služba, kdy podle zakládací listiny Hanuše z Milheimu byl povinen kázat každou neděli a každý svátek dvakrát denně, což znamenalo vypracovat asi dvě stě kázání ročně. Dodejme však, že Hus zde pro velký zájem kázal častěji. Dokonce prý na jeho kázání chodila „celá Praha“¹². Přesto však k té nejužší obci betlémských posluchačů patřily dvě skupiny - jednak to byli studenti pražského vysokého učení a pak společenství zbožných žen, „jež se usadily v bezprostředním sousedství, aby byly nablízku milovanému Mistru“¹³.

Janu Husovi šlo v kázáních vždy o spasení lidí¹⁴. On sám nebyl tehdy obvyklým dvojakým kazatelem, ale dbal na to, aby nekázal jen ústy, nýbrž i bezvadným příkladem vlastního života. Dával tedy lidem pravdivý osobní příklad, nicméně v tak mravně zkažené době, v jaké Hus žil, musel tímto postojem pravdy nutně vyvolat nelibost kněží. A byla to právě betlémská kazatelna, která Jana Husa přivedla až k osobnímu svědectví z ohně kostnické hranice, což ale bude tématem dalšího pokračování našeho historického vyprávění.

¹⁰ R. HORSKÝ, *Kazatelské a pastýřské dílo...*, s. 46.

¹¹ K působení Jana Husa v Betlémské kapli viz *Tamtéž*, s. 46-48; nebo podrobněji viz A. CÍSAŘOVÁ-KOLÁŘOVÁ, *M. Jan Hus betlémské poselství*, Praha 1947, s. 9-72.

¹² *Srv. R. HORSKÝ, Kazatelské a pastýřské dílo...*, s. 47.

¹³ Ke zbožným ženám patřila především Anežka ze Štítného, dcera známějšího Tomáše, dále se zde připomíná panna Kunka z Vartenberka, Kateřina z Pasovař, Petra z Řičan, vdova Ješková a Důra s čeledí - viz A. CÍSAŘOVÁ-KOLÁŘOVÁ, *M. Jan Hus...*, s. 11-12.

¹⁴ *Srv. R. HORSKÝ, Kazatelské a pastýřské dílo...*, s. 47.

Etika „dvořenínů a synů Kristových“...

Husův výklad Desatera

V minulém čísle jsme si přiblížili Husův výklad víry. Dnes pokračujeme výkladem Desatera. Místo dlouhých komentářů si dovolím nabídnout „*kratší výklad na desatero*“ a předeslat mu krátkou úvodní poznámku. Mnohé pro pochopení Husova myšlení víry už bylo zmíněno minule. Ve svém „*Výkladu viery, desatera a páteře*“ postupuje Hus vždy podrobným a systematickým rozpracováním jednotlivých témat a na závěr každého ze tří celků připojuje krátké shrnutí. Zvláště u výkladu Desatera je jeho výklad dosti podrobný a lze vidět Husův praktický a věcný zájem kazatele, pastýře, který neřeší teoretické problémy, nýbrž promlouvá Boží slovo do života svých posluchačů a čtenářů. Tento praktický a věcný přístup je patrný i v „*kratším výkladu na desatero*“ (viz např. až do podrobností jdoucí výklad přikázání o úctě k rodičům). Některé důrazy odrážejí Husovu dobu (prodej odpustků, slavení mší a obřadů za peníze, moc kněží a riziko jejího zneužití), ale velká většina témat přesahuje Husovu dobu a je aktuální i pro nás. Možná nás zaskočí a bude inspirovat Husův přístup k přikázání „Nevydáš křivé svědectví...“ Znovu si na něm uvědomíme, že nejde jen o říkání pravdy či lži, ale o život v pravdě či ve lži. Říkat ústy pravdu a přitom žít ve hříchu klasifikuje Hus jako křivé svědectví. Pravda si nárokuje celého člověka. Máme ji především žít – a pak také mluvit.

Na závěr ještě malá ediční poznámka. Pokusil jsem se převést text ze staré češtiny do moderní. Nejsem odborník na starou češtinu a neměl jsem ani možnost konzultace s odborníkem. Prosím laskavě čtenáře o shovívavost při četbě. Berte to jako pokus, do kterého se mohly vloupat chyby. Jediná pohnutka, která mne vedla k tak pošetilému „podniku“ jako je převést starý text do současné češtiny, byla seznámit dnešního čtenáře s myšlením a způsobem vyjadřováním Mistra Jana. Jak v minulém čísle Vinného kmene v rámci ankety řekl vikář František Tichý: „*Málo čteme Husova díla... Máme co dohánět.*“¹ S tím souhlasím.

¹ Anketa Čím je pro mě Mistr Jan Hus in Vinný kmen číslo 15, prosinec 2014 s. 21

Měli bychom je víc číst. Nejde pochopitelně o to kopírovat Husovo myšlení, ale nechat se jím inspirovat a čerpat z hloubky tradice. Osobně mne na Husovi fascinuje konkrétnost až zemitost jeho úvah. My si často libujeme ve složitých úvahách a reálné či praktické důsledky se nám ztrácejí. Jako bychom žili v zamlžení myšlenek a pojmů. Středověká konkrétnost a zemitost může být dobrou konfrontací a podnětem ke změně. Kéž by to byl jeden z plodů Husova jubilejního roku.

Ale nyní už nechme mluvit Mistra Jana.

Mistr Jan Hus

Kratší výklad na desatero božích přikázání²

Abys ty, jenž umíš číst, jiné kratičce božímu přikázání naučil, takto je slož:

Nebudeš mít jiných bohů. *To věz: Měj jediného Boha, který stvořil nebe a zemi. Jedině v něho máš věřit. To znamená milovat ho nade všechny jiné věci, protože on je nejlepší dobro. A proto nic nemáš milovat tak ani víc než Boha. A nic nemáš nazývat Bohem.*

Nevezmeš jméno Pána Boha svého nadarmo. *To znamená, že ho nepřipojíš ke lži či k marné věci a nezlehčíš je ani prázdnou řečí či přísahou.*

Pomni, abys den sváteční světil. *To znamená, abys ve svátek, a zvláště v neděli, kterou sám Bůh ustavil, nehřešil, nesmilnil, netancoval, nehrál v kostky ani jiné hry, nefrejoval, netrávil čas marnými řečmi ani jej nemařil leností, nýbrž jej světil, tedy svatými skutky posvěcoval. Co jsi během týdne zameškal, to dostihni přemýšlením o Bohu, nasloucháním Božímu slovu a rozmlouváním o něm. Kněz kázáním a čtením Písma a laik dobrým dílem, jaké mu Bůh dá.*

² Z vydání Mistra Jana Husi SEBRANÉ SPISY ČESKÉ z nejstarších známých pramenů k vydání upravil Karel Jaromír Erben, ředitel archivu i jiných úřadů pomocných Pražského magistrátu. Díl I. Praha 1865 (Výklad viery, desatera a páteře (kapitola LXXIX) s. 286-288 převedeno do současné češtiny.

Cti otce svého i matku svou. Žije-li otec či matka, uč je, je-li to potřeba, ať poslouchají Boha, a ty je poslouchej v dobrém a měj se k nim uctivě. Trpí-li bídu, a ty můžeš pomoci, pomáhej jim. Stůňou-li, stel jim, dávej jíst a jako tě oni nosili kakat, nos i ty je, když je to potřeba. Jestli už umřeli, pros za ně Boha. A také takto: Cti otce svého nebeského Ježíše Krista i svou matku církev svatou, která je sborem všech vyvolených k blahoslavenství. A toho otce i matku ctiš, když plníš jeho přikázání. A nectíš tehdy, kdykoli smrtelně hřešíš.

Nezabiješ. Rozuměj člověka křivě. Křivě zabijí ten, kdo bez viny a nemaje k tomu práva zabijí. Proto nezabíjej křivě: ani skutkem, radou či ponoukáním k hříchu, odsouzením ani zradou, odepřením možné obrany ani dobrovolným zavedením do hříchu. Ani ty, ženo, umělým potratem. Neumoříš hladem chudého, kterému bys mohl dát najíst. Ani ty, kněže, tím, že bys zadržel Boží slovo. Neboť kolika duším kněz odepře slovo Boží, tolik jich zamorduje, praví svatý Řehoř.

Nesesmilníš, ani vůli ani skutkem. Ten smilní, kdo k skutku tělesnému nemanželsky přivolí.

Nepokradeš. To jest proti vůli Boží nevezmeš nic svému bližnímu. A tak ho neoloupíš lichvou, násilím, šacováním, křivým odsouzením, lstivým obžalováním, zadržením mzdy či neplacením dluhů, ale taky prodáváním odpustků, sloužením mší, zpovídáním, křtěním a pomazáním za peníze. Takové loupeže se velmi lstivě dopouštějí nepraví kněží. Ani toho, že bys olupoval chudé odmítáním almužny pro ně. O té krádeži se hodně píše v Písmu.

Nepromluvíš proti bližnímu svému křivé svědectví. To znamená, že proti němu nebudeš křivě svědčit. Křivě svědčí ten, kdo křivdu na druhého říká, ale taky pravdu ze zlosti, aby mu uškodil. Kněz svědčí křivě, když sám jsa ve smrtelném hříchu říká lidu pravdu Boží, protože Boží pravda je svědectví. Proto říká Bůh hříšnému: „Proč pravíš má spravedlivá slova a bereš do svých úst má svědectví?“³ Někdo křivě svědčí tím, že říká pravdu, jak praví Bůh hříšnému. Jiný tím, že vědomě říká křivdu.

³ Viz Ž 50, 16; v českém ekukemické překladu zní příslušné místo: „Ale svévolníkovi Bůh praví: ‘Nač odříkáváš má nařízení, proč si bereš do úst moji smlouvu?’ “

To je velmi těžký hřích. Další tak činí nevědomky. A to je menší hřích. A někdo další zase svědčí nevědomky pravdu. A to je také hřích. Proto se věrný křesťan varuje svědčení všude tam, kde si není jist.

Nepožádáš domu svého bližního, ani jeho ženu. Nejprve se říká, že dům drží ženu, čeled' a statek bližního. Tím Bůh míní, že člověk nemá nezřízeně toužit po čeledínu či statku svého bližního. Ženu bližního jmenuje Pán Bůh zvláště proto, aby ses obzvláště varoval ji žádat. Protože žena patří bližnímu a je mu po vlastní duši nejdražší. Člověk nejspíše požádá ženy, která je pěkná. Protože muž přirozeně víc touží po ženě, než po čemkoli jiném, a tak ji spíše bude žádat než cokoli jiného. Ale, ženo, ty také nežádej cizího muže. I kdybys k tomu byla snad pokoušena, nikdy nepřivoliš. Proti tomuto přikázání se v mysli nikdy neproviníš, pokud nepřivoliš ve své vůli. Pán tím, že zapovídá muži žádat cizí ženy, naznačuje, že obecně víc muži žádají cizí ženy, než ženy cizí muže. Jsem si jist a mohu říct, že jsem našel spíš deset i dvacet pravých manželek, neporušených zlou žádostí po cizím muži, než jednoho manžela. Neboť pohříchu právě muži bývají velmi porázeni smilstvím. Nepožádáš věci svého bližního. To věz, abys mu je neřádne neodnímal. Ať už je to sluha či děvečka, vůl, osel nebo kůň nebo kterákoli jiná věc; i malá, ale bližnímu užitečná: třeba pes, kočka, holub, slepice, hrnec, poklička nebo vejce. Chceš-li, aby bližní ti nic dobrého nebral, přej i ty jemu. Když tak naplníš tato přikázání, tehdy jsi křesťan pravý, dvořan i syn Kristův. Tak budeš moci hodně prosit jeho milost, aby ti ráčil dát věčný život.

Dokonal se výklad kratší na desatero Božích přikázání.

Petr Šandera
farář v Kuřimi

PRO MLÁDEŽ

Dvakrát od moře

Někdy v tomto časném světě slyšíme názor, že všechno souvisí se vším, tedy i že nesouvisející nedůležité věci mohou být podstatným způsobem na sobě závislé. Někdy se také mluví o motýlím efektu, kdy malá změna daleko od nás způsobí obrovské změny právě v našich životech. Jsou to výroky, které jsou často používány jako podpora pro účelové myšlenky nebo které jedinci ve smrti světového dění dávají falešnou naději, že může svůj život udržet v kolejích, ve kterých by chtěl. Ovšem věřící člověk spoléhá na prozřetelnost Boží, která může zdánlivě nesouvisející maličkosti uvést do překvapivé spojitosti a souladu.

Přemýšlel jsem, jestli pro letošní výroční rok mistra Jana Husa lze najít podobný příběh o příchodu Božího slova do našich zemí jako v předloňském jubilejním roce příchodu Konstantina a Metoděje z Tesaloniky. Je zřejmé, že tak jasný příběh se nalézt nedá. Ale když přimhouříme obě oči a nebudeme zkoumat historická fakta příliš do hloubky, můžeme najít takový příběh alespoň symbolický. Ano, nejde mi o přesnost a ověřování historických faktů, ale o symbolické propojení dvou výročí. Jsem přesvědčen o tom, že v událostech před více než tisíci lety na Moravě a před více než půl tisíci lety v Čechách šlo o jedno a to samé, o Boží slovo.

V tomto krátkém textu tedy nebudu chtít prokázat nějakou souvislost zdánlivě nesouvisejících věcí ani význam drobné události pro události velkého rozsahu, ani nebudu chtít nějak nově formulovat učení naší církve. Spíše doufám, že se mi podaří upoutat pozornost k našim kořenům vyjádřeným ve Věře našich sborů a Základech víry a připomenout tak Komentář k Základům víry, dokument schválený nedávno ukončeným církevním sněmem.

Nuže, náš symbolický příběh začíná v Lucembursku, ať už v dnešní době považujeme tuto zemi za vzdálenou nebo blízkou. Každopádně to na první pohled nevypadá, že by do naší věci mohla tato země nějak významněji zasáhnout. Druhá linie příběhu začíná zase v Kvarnerském zálivu, tam, kde je Rijeka, chorvatské, ovšem dříve italské, město, jehož letiště paradoxně leží na poněkud vzdálenějším ostrově Krk. O tento ostrov nám v našem příběhu půjde.

Ostrov Krk v sobě skrývá záliv, který je téměř jezerem. Jakoby to byl ostrov slané vody uprostřed ostrova pevné země uprostřed moře. A v tomto pomyslném ostrově slané vody se zase nachází malý ostrůvek pevniny nazývaný Košljun. Na ostrůvku leží klášter, ve kterém po staletí psali mniši hlaholicí, tedy písmem již zmíněných zvěrozvěstů.

Musím se tedy poněkud opravit. Příběh nezačíná u moře v Chorvatsku, spíše pokračujeme v příběhu započatém u jiného moře v makedonské Soluni, která se dnes už nachází na území Řecka. Nebo, chcete-li, můžeme příběh začít u nás na Moravě, odkud bylo o zvěrozvěsty požádáno.

Uf, jsme zase na chvíli doma, pokusme se tu na chvíli zůstat. Lépe řečeno, zůstaňme v českých zemích, v Praze, kam si kněží hlaholáše z Košljunu pozval do Prahy český král pokřtěný jako Václav, římské říši vládnoucí pod svým biřmovacím jménem Karel, v pořadí čtvrtý, který se k nám dostal díky svému otcí Janovi z Lucemburska.

A jsme na druhém začátku příběhu, v Lucembursku. Ale ještě nejsme na konci. Když už jsme došli ze Soluně přes Moravu do Chorvatska a odbočkou z Lucemburska ještě zpátky do Prahy, ocitli jsme se v klášteře Na Slovanech.

Téhož dne se dva z nich ubírali do vsi jménem Emaus a rozmlouvali spolu o tom všem, co se událo. A jak to v řeči probírali, připojil se k nim sám Ježíš a šel s nimi. Když už byli blízko vesnice, do které šli, on jako by chtěl jít dál. (*L 24, 13a.14.15.28*)

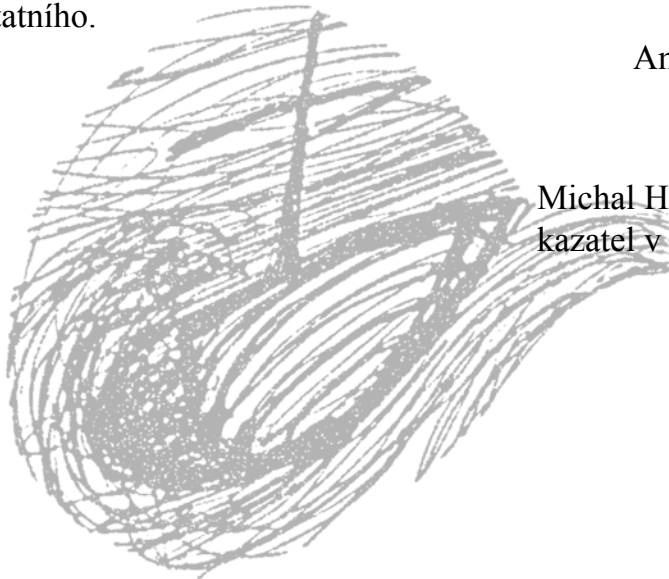
Když se klášter světil a četl se při tom tento text z Písma, byl mistr Jan Hus ještě malým dítětem. Ale je možné, dokonce velmi pravděpodobné, že Emauzský klášter později navštívil, pobýval tam a možná tam i rozvíjel své pověstné vzdělání.

Připadá vám ten příběh přitažený za vlasy? Možná je trochu jako příběhy z televize, novin a časopisů dnešní doby. Asi ano, zdá se, že spojuje více věcí, než jsme ochotni připustit. Ale na tom ani tak nezáleží, má to být symbolický příběh. A pokud je přece jen na tom příběhu podstatný kus pravdy, nemůže nás to překvapit, vždyť víme, že “vítr vane, kam chce, jeho zvuk slyšíš, ale nevíš, odkud přichází a kam směřuje.” (*J 3, 8a*).

Hospodine, chválíme tě za to, v jaké různosti jsi vše stvořil, neboť se tak můžeme vzájemně potkávat a neustále obohacovat. Děkujeme Ti za mnohé prastaré duchovní poklady, ze kterých můžeme ve společenství naší církve čerpat své porozumění tvým slovům a činům. Pane Ježíši, prosíme tě, abys nám otevřel oči k lidem okolo nás a abys nás také učinil způsobilými pečlivě rozlišovat u ostatních to, co nám jejich prostřednictvím zasíláš, od všeho ostatního.

Amen.

Michal Hvězda,
kazatel v NO Blansko

Rozhovor s Martinem Chadimou

Od našich školních let jsme si zvykli spojovat jméno Jan Hus s pojmem pravda: „Mistr Jan Hus se nechal pro pravdu upálit,“ to byla věta, kterou jsme slyšali a opakovali, aniž bychom jí vlastně rozuměli. Jak byste tuto vazbu, tedy Hus – pravda stručně charakterizoval, především pak vzhledem k Husovu procesu před koncilem?

Husova „pravda“ byla ponořena v Ježíši Kristu. V Kristu se Husova „pravda“ zjevila lidem, nabídla jim smíření s Bohem, spasení a nový život. Jan Hus se těžko smířoval s kompromisy, které dobové kněžstvo mělo ve zvyku dělat ve věci morálky, dodržování vlastních církevních předpisů či ve věci sociálního cítění. Janu Husovi vadí obžerný kněz, smilníci biskup, za mamonem se honící papež. Jelikož však v Husově době tyto nešvary kritizovali mnozí, nebyl Hus odsouzen za kritiku dobových církevních nešvarů. Jeho obvinění muselo být „překvalifikováno“. Byl obviněn z wyclifských bludů, za jejich údajné hlásání byl odsouzen a popraven. Dodávám, že nespravedlivě.

Ivan O. Štampach v předmluvě k vaší knize konstatuje fakt, že v dnešní době se stalo více méně módou opouštět husitskou koncepci českých dějin a jako vrcholné období je zmiňována éra násilné rekatolizace. Možná jde o reakci na období předešlé, tedy na jiráskovsko-nejedlovské „třídní“ pojetí oné doby, které bylo přinejmenším velmi schematické. V čem a jakým způsobem bychom podle vás mohli na tento – opět schematický pohled – zareagovat, aby to bylo věcné, prosté emocí a především aktuální?

Český národ má telogicko-historickou „schizofrenii“ zakódovanou ve svém historickém těle. Cyril a Metoděj byli misionáři řeckého ritu. Posléze jsme byli nedobrovolně ponořeni do ritu římského a když právě z Čech vzešla poctivá mravně-společenská snaha o reformu církve, byla násilím potlačena. Osobně mne těší

přátelství s řadou katolických duchovních i laiků. Nemohu se ale zbavit dojmu, že v katolické církvi přežívá duch triumfalizmu. Ani dnes nelze přehlédnou snahy učinit společnost k obrazu svému, tedy římskokatolickému, a to bez ohledu na ekumenu. Já osobně vnímám naše dějiny i současnost jako mozaiku složenou z osobitých duchovních postav, které pro mne znamenají posilu. Do této mozaiky se mi vejdu Cyril a Metoděj, Zdislava z Lemberka a Anežka Česká, Jan Hus, Jeroným Pražský, Karel Farský, Jan Pavel II. i papež František.

„Odkaz Mistra Jana Husa pro současnost“ – touto kapitolou svoji knihu uzavíráte. Můžete nám zde nyní stručně říci, co vnímáte z Husova odkazu pro nás tady a teď za nejdůležitější a zda vidíte něco, co bychom mohli pochopit jako specifický úkol pro naši církev?

Husův odkaz je poměrně prostý. Žij podle evangelia a pouze o něm nemluv. Pokud uděláš chybu, omluv se. Zhřešíš-li, kaj se. Nepovažuj se za lepšího jen proto, že jsi duchovní, biskup, patriarcha. Jsem rád, že sloužím jako duchovní. Nejšťastnější jsem, když učím. Na střední i vysoké škole. Snažím se vnášet něco z křesťanství mezi studenty a myslím, že mohu mluvit o tom, že i oni mne vnímají nejen jako učitele, ale i jako „otce“ či duchovního rádce. Nevěřím v misi konanou prostřednictvím drahých megaakcí typu Husovské slavnosti. Nevěřím v misi konanou nažehlenými panáky, kteří se štítí Romů, bezdomovců, obyčejných lidí a svoji funkci (kněze, biskupa, patriarchy) neberou jako poslání a službu, ale jako prostředek k vlastnímu zviditelnění, sebeprezentaci a materiálnímu obohacení. Americký politolog Michael Nowak kdysi o lidech, kteří se nehlasí k náboženství řekl: „Někteří z nich mohou být v hlubinách svého svědomí tak věrní světlu čestnosti, soucitu, odvahy, jak jen je jim dáno. Při tom světle, které mají, mohou být Bohu milější než ti, kterým je dána náboženská víra.“ Tato slova podepisuji a podtrhuji.

Rozhovor vedl Miroslav Kubíček

80. výročí zlínské náboženské obce

Požehnaný věk – tak se obvykle říká stáří od osmdesáti let výše. Osmdesátiletý člověk toho zpravidla hodně pamatuje. A co taková náboženská obec?

Ve Zlíně si letos v únoru připomněli kulaté výročí vzniku náboženské obce tehdejší Církve československé. Škoda, že pamětníků už mezi aktivními členy mnoho není. A tak museli zlíňští zalistovat v kronice, nahlédnout do archivu i do publikací, které jsou k máni, aby oživilí vzpomínky na začátky v roce 1935.

Na neděli 15. února bylo naplánováno sborové odpoledne s pestrým programem. Úvodní bohoslužba se konala v téměř zaplněném velkém sále evangelického kostela. Pozvání přijal brněnský biskup Juraj Jordán Dovala, který sloužil spolu s místním farářem Zdeňkem Kovalčíkem. Přijeli faráři ze sousedních obcí – Marek Ryšánek a Luboš Pliska – a to i se svými věřícími. Bohoslužby se zúčastnili také duchovní několika církví působících ve Zlíně i řada přátel z ekumeny. Kázání bratra Dovaly na téma proměnění na hoře se dotklo srdcí přítomných, a to působivým nasměrováním do našeho života. Obohacením byly vstupy pěveckého sboru i důstojný závěrečný chorál Kdož jste Boží bojovníci. Bohoslužba vyzněla jako dík Pánu za všechna obdarování. Nechyběla slova vděčnosti za to, co pro církve ve Zlíně vykonali v minulosti její duchovní i obětaví laici.

Po krátké přestávce následoval koncert Komorního sdružení pro duchovní hudbu Ostrava. Jako dirigenti se vystřídali Pavla Dědičová a Zdeněk Kovalčík. Vedle sborového a sólového zpěvu zazněly i varhany – Václav Kovalčík přednesl svou skladbu. Vyslechli jsme také několik básní Zdeňka Svobody.

Během přestávky měli účastníci možnost seznámit se s historií Náboženské obce CČSH ve Zlíně. Ve vestibulu kostela byla instalována jak výstava dokumentů z doby dávné i nedávné, tak ukázky literatury vztahující se k životu obce a k jejím členům. Slavnostnost chvíle podtrhly vystavené historické prapory.

Návštěvníci se poté přesunuli do malého sálu. Odpoledne pokračovalo v komornější podobě autorským čtením Juraje Dovaľy z nedávno uveřejněné knihy Pankáč v kostele. Krátké povídky prostrídala autor písničkami a doprovázel se přitom na kytaru. Svým lidským přístupem zaujal všechny posluchače, mladé i staré. Vznikla přátelská atmosféra, kdy se vážné myšlenky střídaly s osvěžujícím humorem. Program přešel plynule do neformálního besedování spojeného s bohatým pohoštěním. Prožili jsme tak požehnané odpoledne, na které budeme všichni rádi vzpomínat.

Radana Váňová
jáhenka ve zlínské NO

bohoslužba při oslavách 80. výročí zlínské náboženské obce

Ekumenická bohoslužba za oběti střelby v Uh. Brodě

V úterý 3. března v podvečer se ve farním kostele Neposkvrněného početí Panny Marie konala ekumenická bohoslužba za oběti střelby v restauraci Družba.

Úderem půl sedmé se rozezněly varhany, v kostele hořela jediná svíce. Bohoslužby se účastnili duchovní Římskokatolické církve, Českobratrské církve evangelické, Církve československé husitské i prezident Arcidiecézní charity Olomouc a faráři z několika okolních obcí. Kvůli nemoci se omluvil zástupce Církve adventistů sedmého dne, který ale ujistil, že je modlitbami se všemi přítomnými.

Kázání pronesla farářka Církve československé husitské Iva Pospíšilová. „Oplakáváme ty, které jsme milovali a v našich myslích rezonují otázky, proč se to stalo. Ale odpověď na tuto otázku neexistuje. Slovo, která k nám dnes z Písma svatého zaznívá, nezmění bolest a nesníží tragičnost toho, co se stalo, ale dává nám naději. A naděje je právě to, co všichni teď moc potřebujeme,“ řekla farářka Iva Pospíšilová.

Ve druhé části svého kázání nabídla cestu, po které se máme dále ubírat. „Nedovolme, aby jejich nevinné oběti byly zbytečné. My teď můžeme jen prosit, abychom se dokázali stmelit, sblížit, abychom si dokázali pomáhat a abychom nebyli lhostejní k tomu, co se kolem nás děje. Abychom nesahali po jednoduchých řešeních a více přemýšleli,“ řekla farářka a dodala, že těžké chvíle bolesti a strachu ještě přijdou a je nutné jim čelit s vírou v Boha.

Když do naprosto tichého kostela četla jména osmi obětí úterní tragédie, nikdo neplakal. Uherskému Brodu už došly slzy...

Ve čtení přímlov se střídali všichni duchovní. Prosili za ty, kteří nečekaně odešli z kruhu svých blízkých, za ty, kteří ztratili blízkého člověka, za pracovníky restaurace Družba, za policisty, lékaře a představitele města, kteří také nesou tíhu tohoto hrůzného činu, za naději a sílu, abychom dokázali stát při sobě a být jeden druhému oporou.

Elen Sladká

článek je převzatý z internetových stránek
města Uherského Brodu

závěrečné požehnání při ekumenické bohoslužbě za oběti střelby

Rozhovor s Petrem Vaculovičem,
autorem nové orchestrace Farského liturgie

Bratře Petře, jak vůbec vznikla myšlenka vytvořit orchestrální doprovod liturgie Karla Farského?

Pokud si dobře pamatuji, stalo se tak v Brně ve sboru CČSH na Botanické na jednom diecézním shromáždění, když jsem na kůru zaskakoval za varhanami. Celé jednání shromáždění mi tehdy připadlo takové posmutnělé, bratři a sestry duchovní byli hodně ponořeni ve svých myslích do problémů církve a mně popadla touha zkusit udělat něco, co nás trochu popovznese nad každodenní problémy a vytvoří důvod k naději, že bude líp. Něco, co by přišlo nečekaně a spojilo v radosti ze společného díla hodně lidí z více náboženských obcí dohromady. Nu a když jsem pak doprovázel na varhany liturgický nápěv „Svatý, svatý...“, už mi v hlavě naskakovaly noty doprovodu ve smyčcových nástrojích.

Pokus vytvořit jiný, než čistě varhanní doprovod Farského liturgie, třeba pro sváteční příležitosti, se nikdy v historii CČSH neuskutečnil?

Obrátil jsem se v této věci na slovnatného odborníka v této věci, bratra faráře Zdeňka Kovalčíka z NO CČSH ve Zlíně, a ten mi pravil, že naše církev jistě má k dispozici i alternativní liturgie pro různá příležitostná použití, ale žádná instrumentace nejběžněji používané liturgie Farského zcela jistě zatím neexistuje.

Takže jsi to pojal jako výzvu.

Přesně. Skladby, které komponuji navzdory varování, že je zkomponovat v podstatě nejde, patří mezi ty, na kterých dělám nejraději. Mám přitom takový ten pocit, jako když útočíte krumpáčem na Berlínskou zeď. (smích)

Jak dlouho jsi na skladbě pracoval, kde vznikala a jak ses vypořádal s tím, že v každé farnosti je zpívána liturgie s jistými, někdy i docela značnými tempovými odchylkami od originálního zápisu liturgie Karlem Farským?

Orchestrace vznikala asi půl roku převážně při mých častých jízdách vlakem. Má celkově 14 částí – od „Milosti Pána Ježíše Krista“ až po závěrečné požehnání „Pán s vámi“ – k nimž je dokonponován zbrusu nový varhanní doprovod písně „Jezu Kriste, štědrý kněže“. Jde tedy o komplet, do kterého již není třeba vkládat jiné hudební vstupy. Co se týče oněch odchylek od zápisu, je to jistě problém. Proto při premiéře orchestrace liturgie všechny ty části, které na nedělních bohoslužbách zpívá shromážděný lid, prozatím zpívá pěvecký sbor, který má liturgii nacvičenu v jejím přesném rytmickém znění. Se stejným úkolem se musí vypořádat duchovní. On totiž varhaník se různým rytmickým odchylkám může vždy operativně přizpůsobit, celý orchestr něco takového může dokázat jen stěží a i kdyby to dokázal, výsledek by byl v takovém případě jistě dost rozporuplný. Ale jednou třeba orchestrace liturgie, byť třeba jen v podobě varhanního výtahu, natolik zlidoví, že tento problém odpadne (úsměv).

Verze tvé orchestrace liturgie jen pro varhany tedy již existuje?

Nikoli. Ale pokud si ji praxe vyžádá, určitě s jejím vytvořením nebudu nikterak zvlášť otálet.

Kdy a kde proběhne premiéra orchestrace liturgie, které náboženské obce se do provedení zapojily a kdo bude liturgii sloužit?

První provedení plánujeme na neděli 3. května 2015 v 17:00 hodin v Chrámu Spasitele ČČSH na Karáskově náměstí v Brně - Židenicích. Vše proběhne jako úplně klasická bohoslužba jen s výjimkou zpěvu lidu, který se realizuje pouze v písni, ostatní vstupy převezme pěvecký sbor. Vlastní orchestrace se v tuto chvíli účastní zpěváci a muzikanti z náboženských obcí v Hodoníně, Brně, Slav-

kově u Brna, Votici a Praze a rovněž bratři a sestry z jiných církví, dokonce i někteří nevěřící – z Kroměříže a Hodonína. Další obce a jednotlivci se ale ještě postupně ozývají. Jsou všichni zlatí, jdou do věcí nevyzkoušených s odvahou a zcela nezištně a já jim všem touto cestou moc děkuji. Můj největší dík ale patří bratru biskupovi brněnskému Juraji Jordánovi Dovalovi za to, že se i přes své obrovské pracovní vypětí a náročnou péči o svou početnou rodinu odhodlal ujmout partu duchovního.

Už se chystá orchestrace, nebo nový varhanní doprovod nějaké další liturgické skladby naší církve z tvého pera? Třeba písní ze zpěvníku?

Tak to by bylo přece jen velké sousto, písní ve zpěvníku máme přes tři sta, to je tak na tři pozemské životy. Ale za úvahu by stálo třeba pokusit se aspoň o ty nejhranější. A co se chystá už teď? Nu, zbrusu nová liturgie pro orchestr, sbor, sóla a metalovou kapelu, psaná výhradně na biblické texty, která je právě díky své textové složce široce ekumenicky použitelná. Dá-li mi Pán Bůh zdraví, mohla by být její premiéra do dvou let a budu samozřejmě šťastný, pokud se tak stane v chrámu naší církve.

Metal? Nebude to zejména pro starší lidi trochu příliš odvážné?

Mně se kolikrát zdá, že naše starší bratry a sestry dost podceňujeme, mnozí z nich byli mladí v šedesátých letech, kdy už byla tvrdší hudba normální a často velmi nedílnou součástí jejich života.

Tak držím palečky a děkuji za rozhovor.

Daniela Andršová

Diecézní Husovské akce v roce 2015

Akce pořádané či spolupořádané:

duben 2015

Přednáška *Mistr Jan Hus* – prof. C. V. Pospíšil, Hodonín

28. dubna až 29. června 2015

Přednáškový cyklus *Husův život v Kostnici*

- I. Začátek koncilu a Husovo zatčení – Jihlava 28. 4.,
Počátky 29. 4., Humpolec 30. 4., Třešť 4. 5.
- II. Husovy listy do Čech – Jihlava 26. 5.,
Počátky 27. 5., Humpolec 28. 5., Třešť 1. 6.
- III. Poslední slyšení a upálení – Jihlava 23. 6.,
Počátky 24. 6., Humpolec 25. 6., Třešť 29. 6.

3. května 2015

Provedení Farskéhoho liturgie v úpravě pro symfonický orchestr Petra Vaculoviče, chrám Spasitele Brno-Židenice

1. až 3. června 2015

Synoda duchovních Brno – Lipová,
v rámci synody přednášky:

PhDr. Bohdan Kaňák: *Husův proces*,
ThDr. Martin Chadima: *Mistr Jan Hus*

4. června 2015 v 19:00 hodin

Putování k „Milníku víry“ ČČSH s bohoslužbou v Pěččíně

11. až 13. června 2015 v 18:00 hodin Brno-Královo Pole

bratr Mečkovský pořádá cyklus přednášek:

- 11. 6.: *Pravda na hranici*
- 12. 6.: *Mistr Jan Hus jak ho neznáme*
- 13. 6.: *České studny*

14. června 2015

Ekumenická bohoslužba k 600. výročí mučednické smrti MJH
Červený kostel Brno, káže br. biskup Juraj J. Dovala

19. června 2015 v 17:00 hodin

Putování k „Husovu kameni“ CČSH
pod vrchem Světinkou s bohoslužbou v Laškově

23. až 27. června 2015

Perspektiva změny,
konference Ecumenical Association for Adult Education
in Europe (EAEE), Brno
(v rámci mj. přednáška C. V. Pospíšila *Mistr Jan Hus*)

30. června až 6. července 2015, 17-21 hodin

HUSCAFÉ and HUSTEA,
podvečerní kavárna a čajovna se čtením, přednáškami,
hudbou a výstavkami husítek, Klub Zacheus Jihlava

3. a 6. července 2015

slavnostní bohoslužby, Husův sbor Brno-Botanická

4. července 2015 v 19:00 hodin

Slavnostní bohoslužby na náměstí v Lysicích

5. července 2015

Ekumenická bohoslužba v kostele sv. Kříže, Jihlava

5. července 2015 v 19:00 hodin

Slavnostní bohoslužby u Boží muky v Rudici - Hajčích

6. července 2015 v 17:30 hodin

Varhanní koncert Jaroslava Nepilého
k výročí úmrtí M. J. Husa v Husově sboru v Blansku

červen až červenec 2015

Diecézní festival pěveckých sborů

červenec 2015

Pout' mládeže a rodin *do Taizé* s návštěvou Kostnice

5. září 2015

Diecézní pout' na Kozí hrádek

19. září 2015 v 18:00 hodin

Oratorium M. J. Hus, Husův sbor CČSH v Prostějově

28. září 2015

Žehnání husitské Boží muky v Jedovnicích

28. listopadu 2015

Slavnostní bohoslužby na Botanické,

ukončení Roku Mistra Jana Husa s vyhlášením výsledků literární soutěže

podzim 2015

Přednáška C. V. Pospíšila *Mistr Jan Hus*, Husův sbor Prostějov

Noc kostelů:

Prostějov - při Noci kostelů od 22:00 do 23:30 blok o M. J. Husovi.

Brno - Botanická 1 - program na Noci kostelů: koncert, pásmo čtení a hudby a průřez filmovou tvorbou na téma Hus, *br. Kubíček*.

Blansko - Noc kostelů s motem „Jan Hus – svědek víry“. Vernisáž výstavy obrázků a dokumentů o MJH. Výstavka potrvá do konce července.

Doporučujeme ...

Martin Chadima: Mistr Jan Hus, člověk, teolog, mučedník

Ivan O. Štampach o této knize řekl: „Martin Chadima svým spisem navazuje na současný stav bádání o Husovi, opírá se o směrodatné prameny, shrnuje aktuální poznatky v textu, který nepokračuje ve vytváření husovské legendy, ale také neodebírá Husovi respekt, který mu patří. Ukazuje, že lze zachovat faktografickou spolehlivost, a přesto předložit obraz svědka, který zůstává inspirací pro život církvi a pro život státu.“

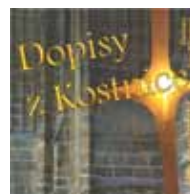
Tomáš Butta: Seznámení s Mistrem Janem

Kniha je rozčleněna do tří částí. Zde vybrané a shromážděné úryvky z některých jeho spisů nám dávají možnost nahlédnout blíže do myšlení, rozhodování a postojů víry tohoto českého reformátora.

Jana Krajčírříková: Dopisy z Kostnice

Kniha pro děti od Jany Krajčírříkové s ilustracemi Jany Wienerové.

Aleš Mrázek: Jan Hus

Historický komiks o Husově pobytu v Kostnici.

Informujeme ...

EAAE (*Protestant and Anglican Network for life-long learning in Europe*) – sdružuje evangelické církve a církevní vzdělávací instituce. Dává si za cíl budovat síť pracovníků zabývajících se vzděláváním dospělých; nabízí setkání pracovníků z evropských zemí a vzájemné sdílení zkušeností.

Brněnská diecéze ČČSH je členem od roku 2005. Vzhledem ke konání Husovských oslav bude letošní konference v Brně v termínu 26. - 28. 6. 2015. Přednášet na ní bude prof. Ctirad Václav Pospíšil (přednáška bude v češtině) a prof. Jiří Hanuš. Komunikačním jazykem je angličtina.

HUSOVSKÉ SLAVNOSTI 2015

Přijďte do Prahy 5. a 6. července 2015, kdy si budeme připomínat 600. výročí Mistra Jana Husa. Tento kněz, kazatel a mučedník upálený 6. 7. 1415 v Kostnici zažehl oheň reformace v 15. stol. a i dnes je jeho odkaz inspirující. V centru Prahy proto budou připraveny programy pro církevní i širokou veřejnost: bohoslužby, poutnický program, koncerty nejrůznějších žánrů, přednášky, středověké tržiště, ohňové show a mnohé další.

Staroměstské náměstí - multižánrový program v centru Prahy

- slavnostní zahájení 5. 7. a 6. 7. 2015
- Moravská filharmonie
- Ústřední armádní hudba
- Strakoničtí dudáci
- koncerty populární hudby
- americké i české spirituály
- husitské chorály, pěvecké sbory, mezinárodní sbor M. J. Hus
- ohňová show
- poprockové Oratorium Mistr Jan Hus od R. Pachmana
- rozhovory s hosty
- ekumenické bohoslužby
- benefice

Ovocný trh - středověké tržiště

- atmosféra středověkého trhu v centru Prahy
- ukázka tradičních řemesel, ochutnávka středověkých pokrmů a atmosféra Husovy doby
- program s možností aktivní účasti pro rodiny s dětmi – hry a soutěže

Betlémská kaple - duchovní programy

- hudebně - literární odpoledne 5.7.
- tradiční bohoslužby 6.7.

Obecní dům - slavnostní zakončení Husovských slavností 2015

- premiéra díla Jaroslava Krčka v podání Symfonického orchestru hlavního města Prahy
- představení zlaté mince vydané Českou národní bankou k 600. výročí M. J. Husa

Poutnický program v kostelích

Putování po pražských kostelích spojených s českou reformací

- poutnické karty, poutnické listy v různých jazycích
- výstava: osobnost, dílo a odkaz Mistra Jana Husa
- Martin ve zdi: čtení Husových textů
- chrám sv. Mikuláše: diskuse s husitology, historiky a dalšími hosty
- kostel u Salvátora: klasické oratorium J. Löweho

Komentované prohlídky husitskou Prahou a husitskými Čechami

Po stopách Mistra Jana Husa

- Hus a husitská Praha
- fakultativní výlety na místa spojená s Mistrem Janem Husem a českou reformací

Vstupné na Husovské slavnosti 2015 volné.

Literární soutěž HUS 2015

Brněnská diecéze Církve československé husitské
vylašuje
u příležitosti jubilejního roku Mistra Jana Husa
diecézní literární soutěž

světlo napříč věkům, národům a církvím

PRAVIDLA SOUTĚŽE

věkové kategorie: I. do 15 let
II. nad 15 let

rozsah: poezie max. 3 díla
povídka max. na 3 listy velikosti A4

Na dílo uvést: Jméno a příjmení, adresu bydliště, věkovou kategorii

ADRESA

Příspěvky do soutěže, posílejte na

Brněnská diecéze ČČSH
Joštova 7
Brno
602 00

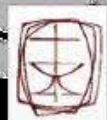
Obálku označte: próza/ poezie

VÝSLEDKY

Výsledky soutěže sledujte na
www.ccshbrno.cz

UZÁVĚRKA

uzávěrka: 31. 8. 2015

Pozvánky

AKT zve na pravidelná setkání, vždy **druhý pátek v měsíci**, v prostorách Setkávání ve 3. poschodí na **Joštově 7, Brno**. Začátky jsou vždy ve **14:30 hodin**, vchod je z ulice Česká.

- 10. dubna 2015** – PhDr. Karla Muselíková:
Praktická psychologie
- 15. května 2015** – Ing. Arch. Emil Čoupek:
Zpěv sborový, Moravan
- 12. června 2015** – Mgr. Miroslav Kubíček:
Pravda a nejvyšší norma
u Mistra Jana Husa

Výročí a narozeniny

Mgr. Petr Němec – 14. dubna (45 let)
vojenský kaplan

Blahopřejeme

Vzpomínám a děkuji...

Vzpomínka na bratra Rudolfa a sestru Vlastu

Vzpomínám na naše první setkání; byl přítomen při předávání farní agendy mezi mnou a bratrem farářem Sedou. Vzpomínám na diskuze při teologických referátech; obdivovala jsem, že dokáže věci vyjádřit stručně, ale současně i v jasných logických souvztažnostech. Vzpomínám i na konflikt, který jsme spolu měli. Byl velkorysý. Odpustil mi, že jsem zvolila ostrá slova a dal mi najevo, že mě právě takovou má docela rád. Vzpomínám na jeho podněty při práci na přípravě Ústavy CČSH; dnes vím, že kdyby církve víc dbala na jeho názory, mnohé problémy by nenastaly. Vzpomínám na chvíle, strávené při návštěvách na zborovické faře, dokázali jsme si říct, že máme z takových setkání radost a že se těšíme na další.

Vzpomínám i na chvíle, kdy jsem začala tušit, že se jeho pozemské putování končí; tělo sláblo, zrak se vytrácel, ale v jeho srdci byl pokoj. Vzpomínám a děkuji: bratru Rudolfovi za kus společné cesty a Pánu Bohu za to, že nás na ni svedl i provázel.

Se sestrou Vlastičkou Fridrichovou jsem se poprvé setkala v den, kdy jsem jí pohřbívala maminku, podruhé na společné synodě s olomouckou diecézí; to třetí setkání bylo „průběžné“. Od okamžiku, kdy se vrátila do rodného Vracova, sedávala v první řadě Husova sboru. Tichá, pokorná, soustředěná – tak jsem ji z kazatelny vnímala při každé bohoslužbě. Naposledy tomu tak bylo 4. ledna. Pak přišla nemoc. Při každé návštěvě v nemocnici jsem viděla, jak rychle jí ubývá sil. Zesnula v pátek 6. února a já v té chvíli byla s ní. Myslím si, že na mě čekala. Měla zavřené oči, ale hlavu ke mně otočila. Vzala jsem ji za ruku a prosila Pána za „propuštění v pokoji“. Modlitbu jsem uzavírala Otčenášem... Závěrečné „Amen“ vyslovila sestra Vlasta dřív než já. Pak přišlo poslední nadechnutí... stála jsem u jejího lůžka a děkovala Pánu za vše, co mi v ní dal.

Iva Pospíšilová

Datový plán

Duben:

- 2. 4. – Zelený čtvrtek
- 3. 4. – Velký pátek
- 4. 4. – Bílá sobota
- 5. 4. – Hod Boží velikonoční
bohoslužby do rozhlasu – Praha
- 9. 4. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 11. 4. – vikariátní shromáždění Brno
- 18. 4. – zasedání Ústřední rady
- 25. 4. – diecézní shromáždění

Květen:

- 3. 5. – orchestrální provedení liturgie K. Farského
– Brno - Židenice
- 7. 5. – vikariátní konference duchovních Brno
- 9. 5. – zasedání Ústřední rady
- 14. 5. – Oslavení Páně
- 15. až 16. 5. – Jarní kuropění
(diecézní setkání malých zpěváků)
- 16. 5. – vikariátní shromáždění Vysočina
- 19. 5. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 22. až 24. 5. – setkání rodin
- 24. 5. – Boží hod svatodušní
- 25. 5. – jednání Diecézního revizního finančního výboru

- 29. 5. – Noc kostelů
- 30. 5. – zasedání Diecézní rady
- 31. 5. – svátek Boží Trojice
ukončení sbírky na diecézní diakonii

Červen:

- 1. až 3. 6. – synoda duchovních
- 6. 6. – zasedání Ústřední rady
- 11. 6. – vikariátní konference duchovních Vysočina
- 12. 6. – sbírka Dr. K. Farského (*na Škodějov*)
- 13. 6. – výročí Dr. K. Farského ve Škodějově
jednání Diecézního kárného výboru
- 16. 6. – vikariátní konference duchovních
Východní Morava
- 20. 6. – pouť na Sázavu
- 25. až 28. 6. – setkání EAEE
- 27. 6. – zasedání Církevního zastupitelstva

Červenec:

- 3. 7. – MJH bohoslužba, Husova sbírka
- 5. až 6. 7. – Oslavy MJH v Praze
- 6. 7. – MJH bohoslužba
(*televizní a rozhlasový přenos z Betlémské kaple*)
- 7. až 11. 7. – duchovní cvičení
- 25. 7. až 1. 8. – setkání mládeže v Příbyslavi

Vinný kmen

občasník Brněnské diecéze číslo 16

Vydala Brněnská diecéze Církve československé husitské
v roce 2015

© Brněnská diecéze CČSH

Redakční rada: šéfredaktor: Miroslav Kubíček,
členové: Petr Šandera, Michaela Kubíčková,
Michal Hvězda, Šárka Chytilová, Pavel Pospíšil

Sazba a tisk: Tiskové středisko DR CČSH v Brně.
Fotografie neoznačené autorem pochází z archivu DR.

Určeno pro vnitřní potřebu CČSH